

FI A DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „BABE -BOLYAI” CLUJ-NAPOCA
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE TEOLOGIE ORTODOX
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE TEOLOGIE
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Ciclul de studii	LICEN
1.6 Programul de studiu / Calificarea	TEOLOGIE PASTORAL

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	DIMENSIUNEA CANONICĂ A LUCRĂRII SACRAMENTALE						
2.2 Titularul activităților de curs	Pr.Conf. Univ. Dr. Patriciu Dorin VLAICU						
2.3 Titularul activităților de seminar	Pr. Conf. Univ. Dr. Teofil Tia						
2.4 Anul de studiu	IV	2.5 Semestrul	7	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminariilor/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					7
Examinări					3
Alte activități: Activități de aprofundare a tematicilor canonice în baza de date a Centrului de studii nomocanonice și teologice UBB					8
3.7 Total ore studiu individual	58				
3.8 Total ore pe semestru	100				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Sală dotată cu aparat de proiectie pentru prezentarea cursului în tehnica Power Point
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Sală dotată cu aparat de proiectie pentru prezentarea cursului în tehnica Power Point

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	- Cunoașterea și fixarea terminologiei, canonice; - Identificarea fundamentelor canonice a lucrării sacramentale ; - Cunoașterea competențelor în plan sacramental a ierarhiei bisericești; - Evaluarea obiectivă a unor situații de fapt și interpretarea de drept, în baza cunoștințelor dobândite; - Elaborarea unor lucrări cu caracter științific, cu relevanță practică și formativă, specifice Dreptului și administrației bisericești; - profundarea cunoștințelor dobândite prin elaborarea și dezvoltarea unor cercetări personale cu caracter științific.
Competențe transversale	• Respectarea și dezvoltarea valorilor și eticii profesionale; • Deschiderea către învățarea pe tot parcursul vieții; • Recunoașterea și respectul diversității de ordin social, cultural și religios; • Identificarea și rezolvarea de probleme, luarea deciziilor; • Aplicarea cunoștințelor generale în cadrul contextualizat; • Relaționare socială și comunicare interpersonală eficientă ; • Promovarea autonomiei și responsabilității personale; • Dezvoltarea capacității de analiză și sinteză .

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Să cunoască rolul și locul Tradiției canonice în lucrarea sacramentală a Bisericii
7.2 Obiectivele specifice	• Să știe până la fundamentele noțiunilor fundamentale ale disciplinei • Să cunoască modul de articulare a conștiinței canonice în cadrul lucrării sacramentale • Să cunoască modul de administrare a Sfintelor Taine • Să cunoască modul de administrare a iconomieii sacramentale • Să cunoască modul de interpretare și aplicare a normelor canonice în cadrul lucrării sacramentale

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Lucrarea sacramentală a Bisericii și articularea ei din punct de vedere canonic	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
2. Dimensiunea canonică a Tainei Botezului	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
3. Dimensiunea canonică a Tainei Mirungerii	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții +	Cursul durează două ore

	întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	
4. Primirea eterodocilor în Biserica Ortodoxă	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
5. Dimensiunea canonică a Tainei Pocăinței	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
6. Dimensiunea canonică a Tainei Împărtășaniei	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
7. Dimensiunea canonică a Tainei Hirotoniei	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
8. Dimensiunea canonică a Tainei Nunții	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
9. Impedimentele la Căsătorie și gradele de rudenie	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
10. Dimensiunea canonică a Tainei Maslului	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
11. Dimensiunea canonică a săvârșirii ierurgiilor – Ierurgiile legate de naștere	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
12. Dimensiunea canonică a săvârșirii Exorcismelor	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri	Cursul durează două ore

	cu studenții pe tema cursului	
13. Sfințirea locurilor sfinte și a obiectelor bisericești	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
14. Ierurgiile legate de sfârșitul vieții	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore

Bibliografie

- Patriciu VLAICU, *Canon și Libertate-Împărtășirea continuă din experiența Bisericii*, Editura PUC, Cluj-Napoca, 2013
- Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române, Ed. IBMO, București 2008.
- Stan, L., „Iconomie și intercomuniune”, în: *Orthodoxia*, XXII (1970), 1, pp. 5-19.
- BOBRINSKOY, Boris, *Împărtășirea Sfântului Duh*, trad. de Mariuca și Adrian Alexandrescu, EIBMO, București, 1999.
- SCHMEMANN, Alexander, *Din apă și din Duh. Studiu liturgic al Botezului*, trad. de Ioan Buga, Ed. Symbol, București, 1992.
- *Împărtășirea continuă cu Sfintele Taine-Dosarul unei controverse-mărturiile Tradiției*, trad. de Ioan I. Ică jr., Ed. Deisis, Sibiu, 2006.
- SERAFIM, Făgărășanul, „Deasă sau rară împărtășire?”, în: NEOFIT KAVSOKALIVITUL și NICODIM AGHIORITUL, Sf., *Despre Dumnezeuasca Împărtășanie cu Precuratele lui Hristos Taine*, Ed. Orthodoxox Kypseli, Tesalonic/Grecia, 1992.
- PETREUȚĂ, Ioan, *Rudenia spirituală*, Ed. Diecezana, Arad, 1941.
- CONSTANTINESCU, Iulian M., „Încetarea și desfacerea căsătoriei între legislația de stat și tradiția canonică a Bisericii. Problema poligamiei harice”, în: *Mitropolia Olteniei*, LXIII (2011), 1-4.
- CONSTANTINESCU, Iulian M., „Motivele canonice de divorț în tradiția Bisericii Ortodoxe”, în: *Mitropolia Olteniei*, LX (2008), 5-8.
- COZMA Ioan, „Rudenia spirituală ca impediment la primirea Tainei Cununii”, în: *Altarul Reîntregirii*, 2010, 3, pp. 151-172.
- Patriciu VLAICU, « Biserica ortodoxă în fața căsătoriilor mixte », *ST 1/2012*, București 2012-pp. 167-190,
- Patriciu VLAICU « Iconomia canonică și manifestarea ei în lucrarea sacramentală a Bisericii », în *Misiunea sacramentală a Bisericii în contextul european*, Editura Basilica, București 2013.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Taină și slujire în Biserică, evoluția terminologiei	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată într-o oră
2. Botezul în afara Bisericii	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată două ore
3. Raportul dintre Pocăință și împărtășanie	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri	Tema este abordată în două ore

	cu studenții pe tema seminarului	
4. Miestria duhovnicului	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată în două ore
5. Gradele de rudenie	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată în două ore
6. Căsătoriile Mixte	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată în două ore
7. Dispensa	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată în două ore
8. Ascultarea canonic	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată într-o oră

Bibliografie

- Patriciu VLAICU, *Canon și Libertate-Împărtășirea continuă din experiența Bisericii*, Editura PUC, Cluj-Napoca, 2013
- Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române, Ed. IBMO, Bcuruești 2008.
- Stan, L., „Iconomie și intercomuniune”, în: *Orthodoxia*, XXII (1970), 1, pp. 5-19.
- BOBRINSKOY, Boris, *Împărtășirea Sfântului Duh*, trad. de Mariuca și Adrian Alexandrescu, EIBMO, București, 1999.
- SCHMEMANN, Alexander, *Din apă și din Duh. Studiu liturgic al Botezului*, trad. de Ioan Buga, Ed. Symbol, București, 1992.
- SCHMEMANN, Alexander, *Pentru viața lumii. Sacramentele și ortodoxia*, trad. de Aurel Jivi, EIBMO, București, 2001
- STREZA, Laurențiu, „Sfintele Taine și Ierurgiile în viața Bisericii și a credincioșilor”, în: *Revista Teologică*, III (1993), 3, pp. 310-320.
- NECULA, Nicolae D., „Cum interpretăm conținutul și unele expresii ale rugăciunilor din Ierurgiile legate de naștere și botez?”, în: *Tradiție și înnoire în slujirea liturgică*, vol. 3, EIBMO, București, 2004, pp. 243-252.
- DURĂ, Nicolae, „Dispoziții și norme canonice privind administrarea Sfântului și Marelui Mir. Sfințirea Sfântului și Marelui Mir pe teritoriul țării noastre, expresie elocventă a autocefaliei Bisericii Române de-a lungul secolelor”, în: *Mitropolia Moldovei și Sucevei*, 1981, 1-3, pp. 39-57.
- ANDREICUȚ, Andrei, *Spovedanie și comuniune*, Ed. Episcopiei, Alba-Iulia, 1998.
- VINTILESCU, Petre, *Spovedania și Duhovnicia*, Ed. Episcopiei, Alba-Iulia, 1995
- VÎLCIU, Marian, „Spovedania ca Taină a tămăduirii omului și a restaurării vieții”, în: *Darul sacru al vieții și conștientizarea responsabilității umane pentru acesta*, Ed. „Valahia” University Press, Târgoviște, 2007, pp. 192-201

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu activitățile reprezentative ale epistemice, activităților profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este menit să pregătească pe studenți pentru asumarea responsabilității bisericești în viața comunitară, înțelegerea Tradiției canonice în viața Bisericii și asumarea unui rol activ în comunitățile locale, chiar din perioada în care sunt simplii mireni

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota final
10.4 Curs	<i>Examen scris</i>	Verificarea acumularii cunoștințelor	30%
		Verificarea capacității de aplicare a cunoștințelor acumulate	20
	Evaluarea participării la cursuri		15
10.5 Seminar/laborator	Lucrare de seminar și participare la seminarii		15%
	Evaluare scrisă		20%

10.6 Standard minim de performanță

- - Cunoștințele minime pentru nota 5: Tratatul suficient la cel puțin două subiecte din cele trei
- Obținerea a cel puțin 50% din punctajul dedicat seminariilor

Data completării

...8 septembrie 2013.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....